

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สรุปผล ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 จำนวน 151 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 73 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 43 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 โรงเรียน โดยเลือกสุ่มแบบง่ายจำแนกตามขนาดสถานศึกษา เทียบจำนวนจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงในกาญจนา วัฒมาญ 2545 : 230) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยการสุ่ม โดยจำแนกสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้
  - 2.1. สุ่มจำนวนสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 151 โรงเรียน
  - 2.2. แบ่งขนาดของสถานศึกษาออกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

2.3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.3.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 62 โรงเรียน

2.3.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 39 โรงเรียน

2.3.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 โรงเรียน

2.4 ทำการสุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

2.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละ 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.4.2 ครูผู้สอนสถานศึกษาแต่ละ 1 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าระดับ 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เกี่ยวกับกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน คือ

3.1.1 กระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3.1.2 กระบวนการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

3.1.3 กระบวนการบริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพ

3.1.4 กระบวนการบริหารจัดการด้านการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบรูปแบบและความชัดเจนเหมาะสมของภาษา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) จากการพิจารณาความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ทุกข้อ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม แล้วนำคำตอบจากแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพ ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติ

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงและ แปลความหมายระดับค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 103)

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Duncan โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ (SPSS)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่

สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.2 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนที่อยู่สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนที่อยู่สถานศึกษขนาดกลาง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนที่อยู่สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1 การดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือเรื่องโรงเรียนมีขั้นตอนในการจัดโครงสร้างรองลงมาคือโรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และโรงเรียนมีกิจกรรมสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

1.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือเรื่องโรงเรียนมีการจัดให้นักเรียนประเมินตนเองและประเมินเพื่อน รองลงมาคือโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการศึกษาอาชีพเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้จริง และโรงเรียนมีขั้นตอนการส่งเสริมสนับสนุนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพ ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

1.3 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือป้องกันจากการทะเลาะวิวาทและการกลั่นแกล้ง รองลงมาคือโรงเรียนมีขั้นตอนในการรับนักเรียน และโรงเรียนมีการสนับสนุนในการใช้สื่อ/นวัตกรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดโครงการเยี่ยมบ้านเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางช่วยเหลือที่ถูกต้อง

1.4 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆของโรงเรียน และโรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียน ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนอยู่เสมอ

2. การดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีขั้นตอนในการจัดโครงสร้างในการบริหาร รองลงมาคือโรงเรียนมีวิธีการและขั้นตอนในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนได้ทราบความเคลื่อนไหวในสถานศึกษาได้ทราบอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

2.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการจัดให้นักเรียนประเมินตนเองและประเมินเพื่อน รองลงมาคือโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการศึกษาอาชีพเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้จริง และโรงเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.3 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือป้องกันจากการทะเลาะวิวาทและการกลั่นแกล้ง รองลงมาคือโรงเรียนมีขั้นตอนในการรับนักเรียน โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือ ประสานงานด้านเงินทุนเพื่อการศึกษา และโรงเรียนมีวิธีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อการศึกษา ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดโครงการเยี่ยมบ้านเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางช่วยเหลือที่ถูกต้อง

2.4 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการจัดระบบประกันคุณภาพ

การศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสำรวจความต้องการของชุมชนเพื่อการมีส่วนร่วมในระบบการบริหารการประกันคุณภาพและโรงเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนอยู่เสมอ

3. การดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีขั้นตอนในการจัดโครงสร้างในการบริหาร รองลงมาคือโรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนได้ทราบความเคลื่อนไหวในสถานศึกษาได้ทราบอย่างต่อเนื่อง ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการศึกษาอาชีพเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้จริง รองลงมาคือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลักษณะผสมผสานหรือบูรณาการเพื่อสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนมีกิจกรรมที่หลากหลายเป็นไปตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน ครูผู้สอนมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินข้อบกพร่องตลอดจนหาทางแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูและนักเรียน จัดการเรียนการสอนแบบโครงการเพื่อศึกษาด้วยตนเอง ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีระบบ ICT เพื่อการเรียนรู้

3.3 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีขั้นตอนในการรับนักเรียน รองลงมาคือโรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และโรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือป้องกันอันตรายจากสารเสพติด ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อการศึกษา

3.4 ด้านกระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาก่อการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินงานมาก คือ เรื่องโรงเรียนมีการจัดระบบประกันคุณภาพ

การศึกษา ผู้บริหารและครูยอมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา รองลงมา คือโรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนให้บริการด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน ส่วนเรื่องที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ขนาดของสถานศึกษาไม่มีผลต่อการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการคณะผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. การดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้านกระบวนการบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ ด้านกระบวนการบริหารจัดการการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียนและด้านกระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ในมุมมองด้านกระบวนการบริหารจัดการตามกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ โรงเรียนได้ดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงการศึกษาศึกษาธิการกำหนดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 รวมทุกด้านและรายด้าน ในภาพรวม พบว่า มีการบริหารจัดการหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดหยุ่นเน้นบูรณาการการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตโดยมีลักษณะโดดเด่น ด้านระบบจัดการบริหารที่ดีเน้นบรรยากาศและวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตรและผืนน้ำกำลังร่วมรับผิดชอบโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและใช้โรงเรียนเป็นฐาน

โรงเรียนมีการพัฒนาเพื่อเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นที่ยอมรับของประชาชน และมีการบริหารงานทางการศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและดูแลช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียน ตามศักยภาพอย่างทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตามยังมีส่วนที่ยังต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในด้าน กระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล คือ ด้านการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร ที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนรู้ ด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ด้าน การจัดโครงการเยี่ยมบ้านเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางช่วยเหลือที่ถูกต้อง ด้านกระบวนการ บริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพ คือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนอยู่เสมอ ถึงแม้จะเป็นส่วนที่ควรต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องแต่ผลคะแนนยังคงอยู่ในระดับดีมาก

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการ การศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของ กระทรวงการศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ขนาดของสถานศึกษาไม่มีผล ต่อการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงการ การศึกษาธิการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หมายความว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของ กระทรวงการศึกษาธิการใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนทั้งหมดต่างได้รับนโยบายจาก กระทรวงการศึกษาธิการ ผ่านการสัมมนา อบรมชี้แจงแก่บุคลากร ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนิน แนวทางได้ตามที่กำหนด

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ควรมีการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสถานศึกษา
2. ส่งเสริมและสนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
3. ควรมีการจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางช่วยเหลือ ที่ถูกต้อง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนโดยสนับสนุนการ อบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาความรู้อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งระบบ คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต
2. ควรมีการศึกษารูปแบบ หลักสูตร การจัดการศึกษาภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ควรมีการศึกษาคุณภาพของผู้เรียนโดยการเก็บข้อมูลจากสภาพจริงเพื่อหาข้อสรุปที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด